



สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี

วันที่ 14 ตุลาคม 2568

ประเด็นเศรษฐกิจ และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง แนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 และปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ตามที่สำนักงานงบประมาณ (สงป.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

สำนักงานงบประมาณขอเสนอแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนการดำเนินงานและกำหนดแผนการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของรัฐบาล ตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2568 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. แนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

1.1 มุ่งเน้นดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566-2570) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแผนปฏิบัติการของกระทรวง ความจำเป็นและการกิจของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณ

1.2 จัดทำงบประมาณเพื่อส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Pro - Growth Budget Initiative) โดยมุ่งแก้ไขปัญหาเร่งด่วนพร้อมกับสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม คำนึงถึงมิติเพศภาวะ (Gender - Responsive Budgeting : GRB) เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของทุกเพศอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน ต่อยอดการพัฒนาของภาคการผลิตและการบริการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อส่งเสริมการวางรากฐานสู่การพัฒนาประเทศในอนาคต พร้อมทั้งวางยุทธศาสตร์ให้ประเทศเป็นศูนย์กลางการผลิตในอุตสาหกรรมเป้าหมายและการเกษตร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีสวัสดิการที่เหมาะสม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการภาครัฐโดยการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 จัดทำงบประมาณโดยพิจารณาลำดับความสำคัญตามความจำเป็นเร่งด่วน และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งพิจารณาบททวนเพื่อชะลอ ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่หมดความจำเป็นหรือมีความสำคัญในระดับต่ำ รวมถึงลดรายจ่ายประจำปีซ้ำซ้อนและไม่ก่อให้เกิดประสิทธิผลโดยคำนึงถึงการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า (Value for Money : VfM) ประหยัด (Economy) มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) รวมถึงศักยภาพการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณในปีที่ผ่านมา

1.4 จัดทำแผนงาน/โครงการ โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผลลัพธ์ที่ชัดเจน และเป็นประโยชน์กับประชาชนหรือเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ โดยจะต้องส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจ อย่างมีนัยสำคัญ (Significant) ผลกระทบต้องมีความต่อเนื่องและคงอยู่ในระยะยาว (Durable) สร้างผลงาน ใหม่ (Additional) และมีผลต่อการเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน (Evidence- based) ตลอดจนมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่าย งบประมาณ

1.5 จัดทำงบประมาณโดยพิจารณาให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณ และเงินนอกงบประมาณ โดยให้หน่วยรับงบประมาณพิจารณาเงินนอกงบประมาณ เช่น เงินรายได้ เงินสะสม คงเหลือ มาดำเนินการกิจของหน่วยรับงบประมาณเป็นลำดับแรก รวมทั้งพิจารณาแหล่งเงินอื่น เพื่อดำเนิน โครงการภาครัฐ เช่น เงินกู้ การร่วมทุนระหว่างภาครัฐและเอกชน (Public Private Partnerships : PPP) เพื่อลดภาระงบประมาณของประเทศ

1.6 ให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณมิติพื้นที่ (Area) ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาพื้นที่ระดับภูมิภาค กลุ่มจังหวัด จังหวัด และท้องถิ่น ตรงตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเพิ่มความร่วมมือระหว่างราชการส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล

1.7 ดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 กฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการกฤษฎีกาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ สภาผู้แทนราษฎร และคณะกรรมการกฤษฎีกาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ วุฒิสภา

2. ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 เป็นการกำหนดแผนและ ขั้นตอนการปฏิบัติงานในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570

2. เรื่อง ขออนุมัติก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่สำนักงานงบประมาณ (สงป.) เสนอ ดังนี้

1. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 1,917 รายการ เป็นวงเงินภาระผูกพัน รวมทั้งสิ้น 349,656.40 ล้านบาท สำหรับรายการที่มีวงเงินรวมตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 44 รายการ วงเงิน 117,700.20 ล้านบาท เมื่อทราบผลประกวดราคาแล้ว เห็นสมควรให้หน่วยรับงบประมาณ นำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบอีกครั้งหนึ่งก่อนดำเนินการต่อไป

2. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์การก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2568 สามารถดำเนินการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณตามที่เสนอได้

3. รายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่จะต้องจ่ายในรูปของเงินตราต่างประเทศ เช่น รายการค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าอาคารสำนักงาน ค่าเช่าทรัพย์สินในต่างประเทศ และค่าครุภัณฑ์ ให้ สงป. พิจารณาอนุมัติวงเงินผูกพันที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนในกรณีที่หน่วยรับ งบประมาณสามารถปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความ เห็นชอบอีกครั้ง ทั้งนี้ ปัจจุบันอัตราแลกเปลี่ยนมีความเหมาะสม หน่วยรับงบประมาณที่มีรายการที่ต้องชำระ เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศควรพิจารณาเร่งรัดดำเนินการใช้จ่ายประมาณดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อราชการ

4. เพื่อเป็นการเร่งรัดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพันสำหรับรายการก่อหนี้ผูกพันสำหรับรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนลักษณะค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างรายการใหม่ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งราคากลาง คุณลักษณะเฉพาะ แบบรูปรายการก่อสร้าง และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องให้ สงป. พิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคู่ไปกับการดำเนินการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลจัดซื้อจัดจ้างแล้วหากไม่เกินวงเงินที่ สงป. ให้ความเห็นชอบให้แจ้ง สงป. ทราบและดำเนินการทำสัญญาก่อหนี้ผูกพันต่อไปได้ ทั้งนี้ ขอให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดกำกับดูแล และเร่งรัดดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

สาระสำคัญ

สงป. รายงานว่า

1. รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 มีรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการใหม่ จำนวน 1,917 รายการ วงเงิน 349,656.40 ล้านบาท และภาระผูกพันงบประมาณรายการเดิมที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติไว้แล้วก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 วงเงิน 1,303,677.30 ล้านบาท ทำให้มีวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น 1,653,333.70 ล้านบาท ทั้งนี้ รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดสัดส่วนต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 ในข้อ (4) สัดส่วนการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายข้ามปีงบประมาณต้องไม่เกินร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งอาศัยอำนาจตามมาตรา 11 (4) แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยวงเงินภาระผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ไม่รวมเงินนอกงบประมาณ) มีจำนวน 330,615.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.75 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (จำนวน 3,780,600 ล้านบาท) ซึ่งอยู่ในสัดส่วนตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด (ไม่เกินร้อยละสิบ)

2. เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติ (11 มีนาคม 2568) อนุมัติให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้รายจ่ายลงทุนที่จะขออนุมัติผูกพันข้ามปีมาทุกรายการต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินในปีแรก เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของวงเงินรายจ่ายส่วนที่เป็นเงินงบประมาณทั้งสิ้นของรายจ่ายลงทุนนั้น ๆ โดยไม่รวมวงเงินเผื่อเหลือเผื่อขาด และควรกำหนดระยะเวลาผูกพันให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการวางแผนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ไม่นับรวมถึงรายจ่ายที่เป็นลักษณะต้องจ่ายเป็นประจำในแต่ละเดือนหรือในรอบระยะเวลาในจำนวนเงินที่เท่ากัน เช่น ค่าเช่ารถยนต์ เป็นต้น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2659 มีจำนวน 6 หน่วยรับงบประมาณ* ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปีแรกต่ำกว่าร้อยละ 15 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ สงป. จึงขอยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ให้รายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์การก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณได้

* (1) กองทัพเรือ (2) กองทัพอากาศ (3) กรมศุลกากร (4) สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (5) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (6) กรุงเทพมหานคร

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <http://www.thaigov.go.th>

จัดทำโดย : กลุ่มงานนโยบายและเศรษฐกิจจังหวัด สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง

